

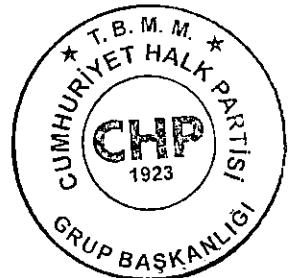
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 16 Şubat 2023
Sayı: 2495

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAKANLIĞINA

Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Turan AYDOĞAN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 17 Şubat 2023	Esas No: 2/4944

2023 16 Şubat

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
16 Şubat 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
16 Şubat 2023
No: 1171023

GENEL GEREKÇE

“Çocuk hakları” bir kavram olarak 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkmaya başlamıştır. Kavramın ilk olarak yer aldığı uluslararası belge 1924 yılında kabul edilmiş olan Çocuk Hakları Bildirgesi’dir. Ardından 1959 yılında Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi kabul edilmiştir. Bildirge, bedensel ve zihinsel bakımdan henüz olgunlaşmamış olduğuna vurgu yaparak, çocuğun doğumdan önce olduğu gibi doğumdan sonra da uygun yasal korunma dâhil özel gözetim ve bakıma gereksinme gösterdiğinin altını çizmiş; insanlığın çocuğa verebileceğinin en iyisini vermesi gerektiğini belirterek, çocuğun mutlu bir çocukluk geçirmesi ve kendisinin ve toplumun iyiliği için bu Bildirge’de yer alan hak ve özgürlüklerden yararlanmasının amaçlandığını belirterek 10 ilke ortaya koymuştur. Bu metinde dikkat çeken nokta, “çocuğun yüksek yararı” (best interests of the child) kavramının ilk kez anıldığı bir belge olmasıdır. Bağlayıcı niteliği olmayan bu bildirgelerin ardından, çocuk haklarına ilişkin hukuki bağlayıcılığı olan kapsamlı bir uluslararası sözleşme, 1989 yılında kabul edilen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi’dir. Çocuklar için ayrı ve onlara özgü bir haklar kataloğunun oluşturulması ve çocuğun bu hakların öznesi olarak kabul edilmesi ancak 1989 Çocuk Hakları Sözleşmesi’yle mümkün olmuştur. Çocuğun hak öznesi olmasının doğal bir sonucu bu Sözleşme’de yer alan haklarını çocuk tarafından ileri sürebilir olmasıdır.

Evrensel hukukta çocuğun üstün yararı ile ilgili uzun zaman aralıklarında da olsa bağlayıcı kurallar hayata geçmiştir. Türk hukuk sisteminde de çocukların üstün yararının korunmasına yönelik hukuk uygulamaları mevcuttur. Fakat hâlâ bazı düzenlemelere ihtiyaç duyduğu ortadadır. Örneğin çocuğun yüksek yararı kavramının mahkemeler tarafından farklı şekilde uygulanabildiği görülmektedir. Hâkimlerin takdir yetkisinin çok geniş ve esnek olması, aynı şekilde çocuğun yüksek yararı ilkesinin nelerden oluştuğunu gösteren bir mevzuatın bulunmaması da göz önüne alındığında, mahkemelerin kararları arasındaki birbirinden farklı uygulamaları görmek mümkündür.

Ülkemizde cezaevinde olup çocuğu ölümcül bir hastalığa yakalanmış insanların olduğu bilinmektedir. Böyle trajik bir durumda çocuğun bakımının ve yaşamının kalan süresinde özellikle manevi gereksinimlerinin ebeveynleri tarafından karşılanması ve aile sıcaklığında yaşamının geri kalanını sürdürebilmesi gerekmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi çocuğun üstün yararı ilkesi her koşulda ön planda tutulmalıdır. Bu sebeple ebeveyni cezaevinde olan ve ölümcül bir hastalığa yakalanan çocukların yararı ön plana alınmalı ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’da yapılacak bir değişiklikle ebeveyninin ya da ebeveynlerinin serbest kalması gerekmektedir.

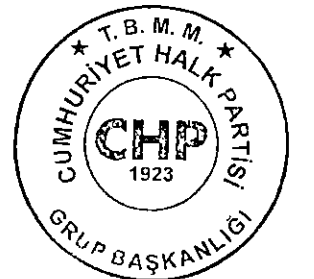
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile ebeveyni cezaevinde hükümlü olan ve ölümcül bir hastalığa yakalanan çocukların yararı ön plana alınarak ebeveyninin ya da ebeveynlerinin serbest kalması ve çocuğun geri kalan ömründe anne ya da babasından ayrı kalmaması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Madde ile ebeveyni cezaevinde tutuklu olan ve ölümcül bir hastalığa yakalanan çocukların yararı ön plana alınarak ebeveyninin ya da ebeveynlerinin serbest kalması ve çocuğun geri kalan ömründe anne ya da babasından ayrı kalmaması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**CEZA MUHALEMESİ KANUNU İLE CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN
İNFAZI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 104 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Salıverilme istemi, tutuklunun çocuğunun sürekli bir tedaviye ihtiyacı olması veya tedavisi mümkün görünmeyen bir hastalığa sahip olması durumunda, herhangi başka bir şarta bağılı olmaksızın, kabul edilir.”

MADDE 2- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları” ibaresi “eşinin sürekli hastalık veya malullük nedeniyle bakıma muhtaç olması, çocuklarının malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olması” şeklinde değiştirilmiş, maddeye fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Hükümlünün çocuğunun sürekli bir tedaviye ihtiyacı olması veya tedavisi mümkün görünmeyen bir hastalığa sahip olması durumunda erteleme istemi, altıncı ve yedinci fıkralarda belirtilen şartlara bağılı olmaksızın kabul edilir. Bu durumda cezanın infazı, talep üzerine ve her defasında bir yılı geçmemek üzere, belirtilen durumlar devam ettiği sürece ertelenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

